

1 Je verandert ...

opdracht 1

In afbeelding 1 zie je een naakte man getekend. Noteer de juiste geslachtskenmerken achter de nummers. Schrijf er tussen haakjes achter of het een primair (P) of secundair (S) geslachtskenmerk is.

- 1 = ...
- 2 = ...
- 3 = ...
- 4 = ...
- 5 = ...
- 6 = ...

▼ Afb. 1

opdracht 2

Beantwoord de volgende vragen.

1 Noem drie lichamelijke veranderingen die in de puberteit zowel bij jongens als bij meisjes plaatsvinden.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2 Is de haargroei onder de oksels een geslachtskenmerk? Leg je antwoord uit.

.....

Vraag 3 tot en met 5 gaan over afbeelding 2.

3 Noem een voorbeeld van een geestelijke verandering bij Susanne.

.....

4 Noem een voorbeeld van een sociale verandering bij Susanne.

.....

5 Noem een voorbeeld van een geestelijke verandering bij Bas.

.....

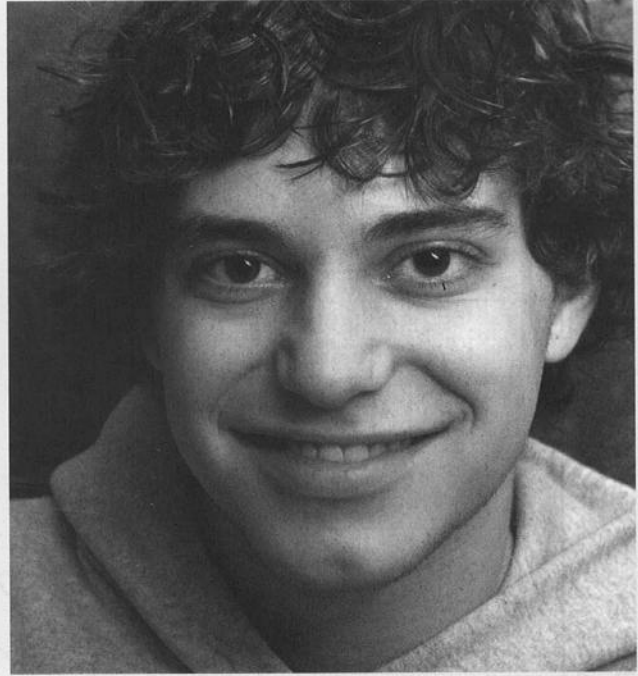
▼ Afb. 2

Puberteit

Susanne: 'Op de basisschool vond ik de kleren die mijn moeder kocht vaak wel leuk, maar de laatste tijd kocht ze echt belachelijke kleren. Daarom wilde ik graag kleedgeld om zelf mijn kleren te kunnen kopen. Mijn ouders vonden dat goed. Alles wat ik nu aan heb, heb ik zelf gekocht. Soms koop ik kleren met vriendinnen, maar soms ook alleen.'

Bas: 'De meeste jongens in mijn klas hebben nog geen verkering, maar ik wel. Op de basisschool heb ik ook wel eens verkering gehad, maar toen zaten we alleen af en toe naast elkaar en kletsten wat. Nu ga ik met Julia, maar dat is heel anders. Ik vind haar echt super leuk en denk veel aan haar: we praten veel met elkaar en hebben al een paar keer gezoend.'

opdracht 3

Vul het schema in.

Geslachtskenmerken bij een vrouw	
Primaire geslachtskenmerken	Secundaire geslachtskenmerken
.....	.....
.....	.....
.....	.....

opdracht 4

Beantwoord vraag 1 tot en met 3 met behulp van afbeelding 4 van je handboek.

- 1 In welke leeftijdsperiode kan de groei van de borsten bij meisjes beginnen?

.....

- 2 Op welke leeftijd begint bij jongens gemiddeld de extra groei van de penis?

.....

- 3 Bij een meisje beginnen de borsten zich op 9-jarige leeftijd te ontwikkelen. Is dit vroeg of laat in verhouding tot de meeste meisjes van haar leeftijd? Leg je antwoord uit.

.....

.....

Beantwoord vraag 4 en 5 met behulp van afbeelding 3.

- 4 Wie groeien gemiddeld het snelst tijdens de puberteit, jongens of meisjes? Leg je antwoord uit.

.....

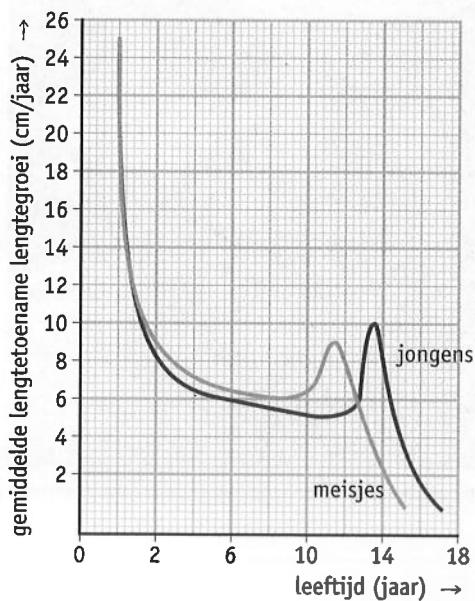
.....

- 5 Zijn er ook meisjes die tijdens de puberteit sneller groeien dan sommige jongens? Leg je antwoord uit.

.....

.....

▼ Afb. 3

HB BASISSTOF 2 BLZ. 157